

Јахање на шиїру

Библиотека
ХУМОР И САТИРА

Књига 96

Радивоје Рале Дамјановић

Јахање на ТИРЦУ

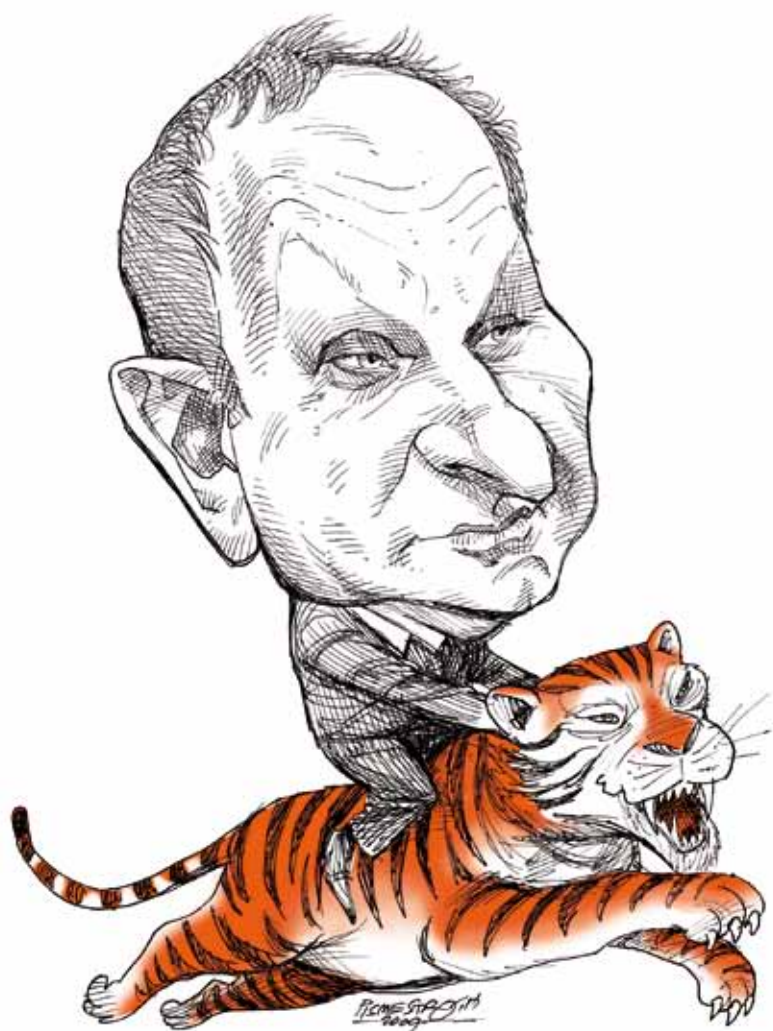
афоризми

Алма

Београд, 2010.

оцу Владимиру

***Кад јашеїе на їиїру
најойасније је заусїављање***

(Стара јеврејска пословица)

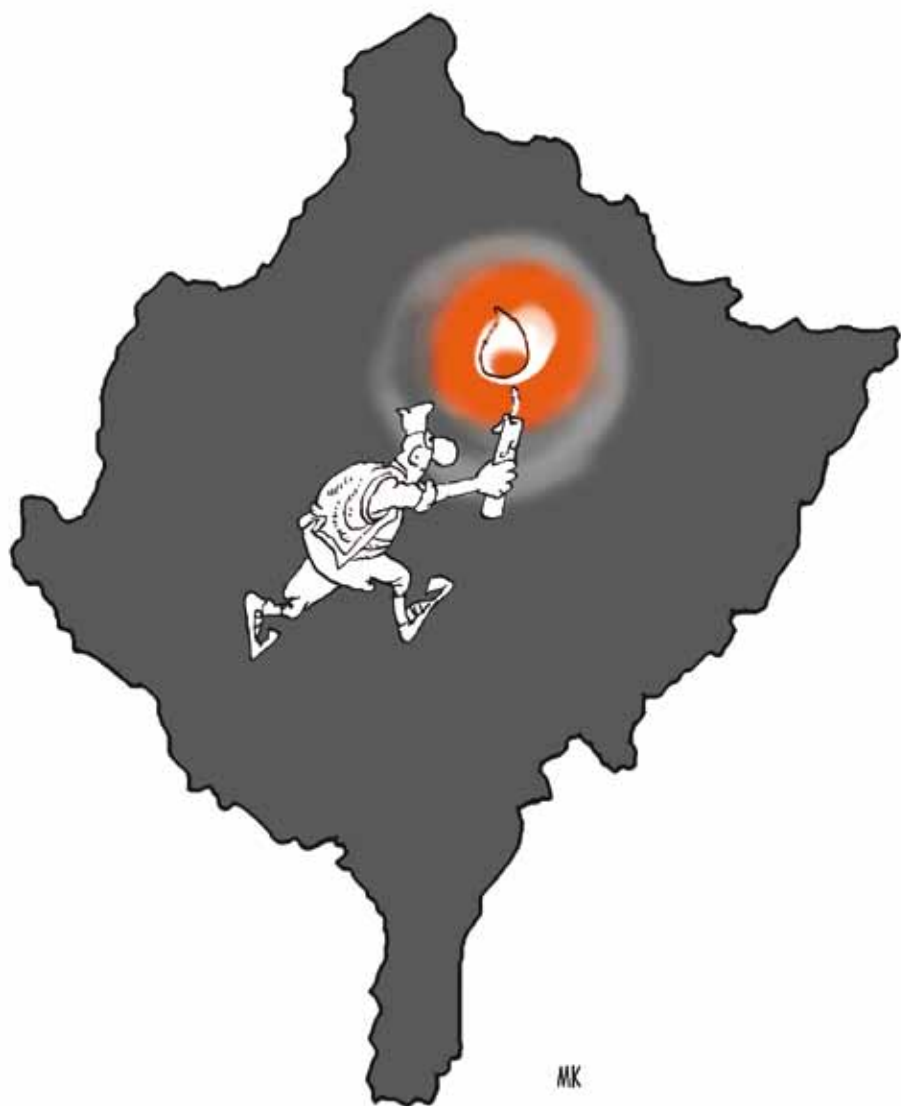
У Србији влада колективни оптимизам,
такорећи лудило!

Свака луда има своје весеље.
Наше имају и своју државу.

Они луди, ми збуњени –
услови су испуњени!

MK

*Саширичари су савремени Диоїени који,
у освейљавању човекове судбине,
корисїе афоризам умесїо фењера.*

Раскол у Скупштини,
раскол у војсци, раскол у цркви...
Дошао ђаво по своје!

Код нас су народни посланици најцењенији.
Купићу и ја једног.

Напред Србијо!
У нове поделе!

Демократија је
одбегло дете комунизма.

Демократске промене су дуг и болан процес.
Нарочито болан.

Узалуд покушавате са демократијом.
До нас не стиже ни сигнал за мобилни.

Доласком нове власти,
уочене су велике промене.
У називу улица.

Пре 5. октобра био је 4. а после 6. октобар.
Толико о променама у Србији.

Прославио бих и ја 5. октобар,
али нисам имао с ким.

Иза нове власти стоји народ.
У редовима за социјалну помоћ.

Кукурикање опонашају одлично,
али – никако да сване!

Ко каже да власт не слуша мишљење народа?
А прислушни уређаји?!

Новој влади дајемо сто дана.
Премијеру обично дајемо четрдесет.

Светска економска криза неће уздрмати Србију.
Српска влада је на време
испразнила национални буџет.

Сиромаштво представља озбиљан проблем.
Наша влада је одлучно ушла
у борбу против сиромашних.

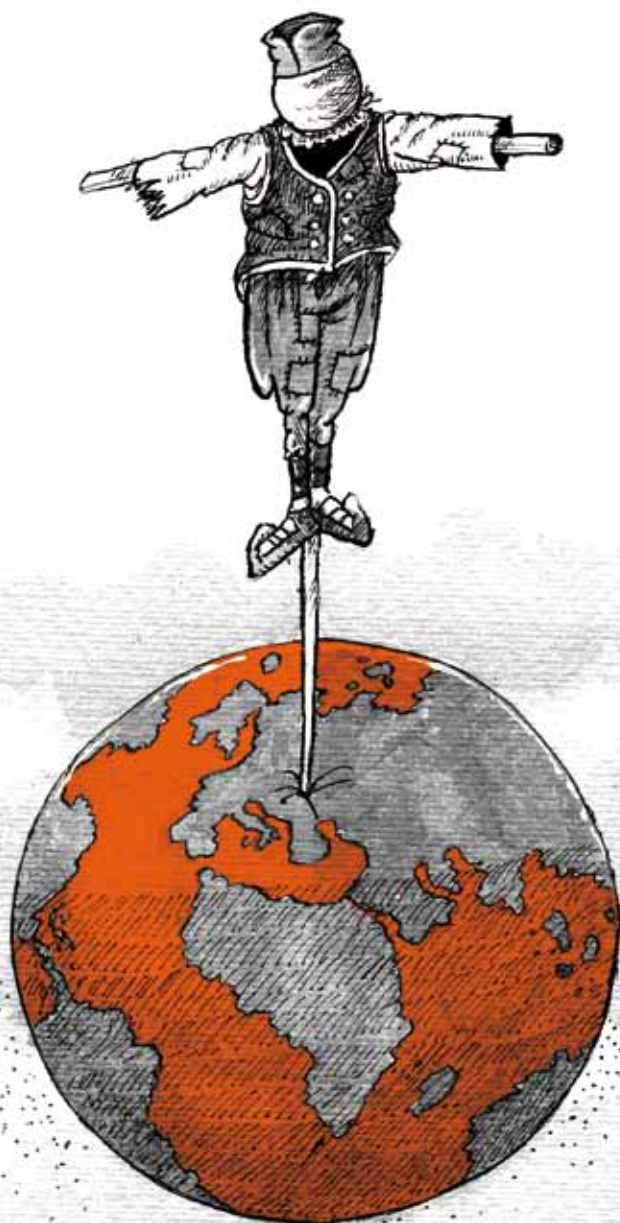
Ми смо демократска власт.
Можете да нас повучете кад год желите.

Силазак са власти не би био опасан
да не подразумева силазак у народ.

Власт која има овакав народ
не мора да брине за своју будућност.

MK

*Тај чувени српски хумор!
Цео свет нам се смеје!*

Како би се наше кучке обрадовале Јесењину.
Да и о њима неко напише лепу реч.

Симпатије међународне заједнице према Србији,
прерастају у интимније понуде.

Свршићемо ми и без страног мешања.

Прогутали смо мамац!
Сад чекамо да нас неко извуче.

Ако свет поштује традицију и памет,
традиција је на нашој страни.

Кад би увели порез на глупост,
Србија би била међу богатијим земљама.

Некад су Србијом владали црвени.
Данас владају жути. После њих,
ни мали зелени нам неће тешко пасти!

Није тачно да је све било црвено.
Воз и модрице били су плави.

Од како укинуше Голи оток,
народне непријатеље шаљемо на Свети Стефан.

Наше слике живота
припадају мртвој природи.

За једне је живот поезија,
за друге – само метафора.

Кад имаш педигре,
пасји живот је лакши.

Наши камелеони не мењају боју,
већ фарбају околину.

Нема тог бездана
у који Срби не могу да сиђу.

Крајпуташи су
наши знакови поред пута.

Одлуку о смртној казни доноси народ –
на изборима.

Живот пружа разне могућности.
Али ми увек одаберемо најгоре.

Нисмо разочарани изборним резултатима.
Нисмо ништа ни очекивали.

Наша ситуација
могла би да се опише и ћутањем.

Коалиција демократа и социјалиста
је можда неприродна, али исплатива.

У Србији се нешто кува.
Све је више народних кухиња.

Отимамо једни другима из уста.
У питању је брза храна!

Ми смо добро,
што и вама желимо.

Народ је јака кобила.
Јахачи се једва одржавају у седлу.

PRIME 9A 2209 JHP

*Гладан народ најлакше је превари́ти.
Док кажеш ХЛЕБ!*

Док смо живели на дрвету,
бар смо имали воћа у изобиљу.

Кад хоћу да испровоцирам комшије,
распалим роштиљ!

Нису пензије мале,
већ пензионери имају велики апетит.

Строги пост није само одраз
наше економске ситуације,
већ и враћање народа вери.

У земљи голих и босих
најбоље успева Сајам еротике.

Држава брине о Ромима.
Изградњом контејнерских насеља,
свака породица ће имати свој контејнер.

Да је био наш савременик,
Данте би од пакла сачинио Сабрана дела.

Унутрашњи непријатељ
опет вршља по нашим контејнерима!

Живеће овај народ,
јер верује у живот после смрти.

Ма какав талас поскупљења?
Ово је цунами!

Пријавио сам се у Завод за запошљавање.
Нисам имао друга посла.

Ако је економија огледало власти,
трајаће ово још седам година!

Кад год нам се понови учитељица живота,
добијемо специјалне јединице!

Специјалне јединице,
специјални судови, специјални статус...
Ми смо земља са посебним потребама.

Код нас једино заштићени сведоци
имају шансу за бољи живот.

Враћање коренима,
плаћамо месом.

Нисмо ми изгубили Косовску битку.
Пораз је био наметнут!

У почетку смо се курчили,
онда смо добили по пички!

Радо Србин иде у војнике –
на цивилно служење војног рока.

Победе прослављамо свечано –
уз цвеће и свеће.

Само да поново не заратимо.
Плашим се да ћемо опет победити!

Срби су геноцидан народ.
О томе сведоче и Јасеновац, Аушвиц, Матхаузен...

Дабогда доживео хрватску олују
и српску кошаву!

За избегле Србе брине Црвени крст.
За остале – хитна помоћ!

Креће се лађа француска...
Са пристаништа НАТО пакта.

Нормално је да НАТО трупе пролазе кроз Србију.
Убице се увек враћају на место злочина.

Колумбово откриће Америке
било је мала грешка за човека,
али велика за човечанство.

Власт посвећује посебну пажњу просвети.
Отворена је нова Полицијска академија.

Пендрек – како то убедљиво звучи!

Коме закон лежи у топузу,
трагови му смрде комунизмом.

Изиђимо на улицу – рече Каин Авељу.

Улица није пут у боље сутра,
ако не носите слику вође пута.

Специјалци су блокирали улице
и тако спречили демонстранте
да ометају саобраћај!

Полиција је пришла демонстрантима.
И поступила по наређењу.

Признајемо да је будућност у нашим рукама!
Само нам скините лисице!

Хајку против демократске Србије
осећамо сви подједнако.
Председника бије лош глас, а нас полиција.

Студенте не треба схватати озбиљно.
Бунили су се они и '68,
па су после играли Козарачко коло.

Ко је крив за незаконито премлаћивање
демонстраната од стране полиције –
утврдиће истрага,
а демонстранти ће бити примерено кажњени.

Сви Срби под једном шљивом.
И тако је шљива постала главни српски бренд.

Дан планете Земље
обележили смо отварањем
још једне дивље депоније.

Мислим,
дакле нисам члан странке.

Свако је невин –
док не сиђе са власти.

Ожените се
и постаћете други човек.

Прва брачна ноћ пролетела је за трен!
Тај трен жена никако да ми опрости.

Секс је као Сизифов камен.
Догураш га до врха, а он почне да пада...

Благо Адаму,
бар није имао ташту.

Да је Адам имао ташту,
Евин пакт са змијом био би тројни пакт.

Кад је ветар подигао смоквин лист
на Евином костиму,
Адам је угледао врата пакла!

После растурања првог тима,
земунски подмадак бележи завидне резултате.

Дуванска мафија, грађевинска мафија,
друмска мафија, стечајна мафија...
Све је то иста мафија!

Да се криминал мери бројем учесника,
били бисмо Кина!

Не брините ви о криминалу и корупцији.
То је посао власти.

Обрачун са криминалом и корупцијом
је нелогичан захтев.
Не може власт да се обрачунава сама са собом.

Сизиф је узвикнуо: „Врх, брате!”
Онда је камен кренуо низ брдо...

Престали смо да се смејемо.
Иза маске Великог Диктатора није Чаплин?!

Одувек смо имали најлепше председнике.
Други су имали паметније.

Председник је као дијамант –
брушен на Западу.

О бившим српским деспотима написана су житија.
О данашњима – и афоризам је много.

Некад су Срби били познати по устанцима.
Данас се боре за опстанак.

Европа је наш ковчег са благом.
Благо њима, а нама ковчег.

Касно Марко на Косово стиже!
Није га пустио тата!

Није Милошевић продао Косово.
Он је узео само капару.

За рушење Милошевићевог режима
био је довољан багер.
За ове ће бити потребна комплетна механизација!

У нормалним земљама власт хапси лудакe.
Код нас лудаци хапсе психијатре.

Кад год се нађемо на раскршћу,
ми се вратимо да не бисмо залутали.

Једнима је докурчило, другима допиздило!
Како год окренеш – јебено!

Караџићев лаптоп је злоупотребљен.
Неко је играо игрице!

Ухватите већ једном и тог Младића,
па да чујемо нове услове!

На путу ка Европи мораћемо
још многе да ухватимо!

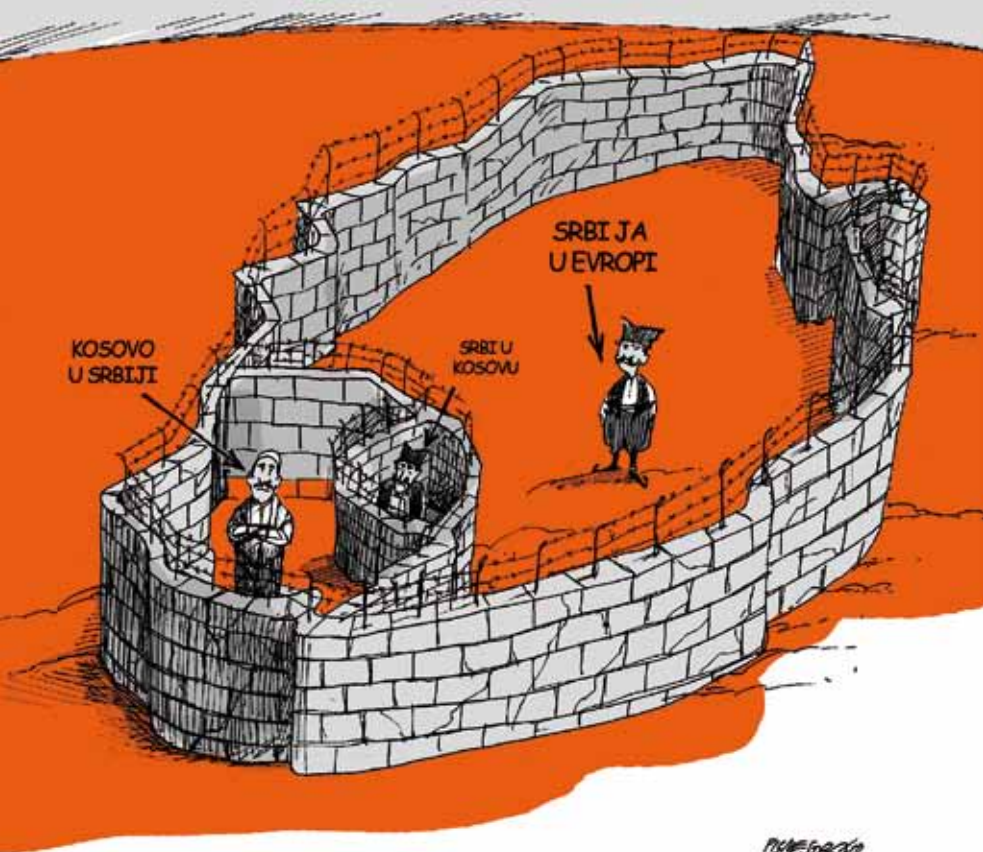
Ми смо за европску Србију.
Али европска Србија није за нас.

За улазак у ЕУ важе строга правила.
Као у „48 сати – свадба“.

И еутаназија почиње са ЕУ.

*Ма какав Ујовор о ѿридруживању?!
Нама ѿреба
Ујовор о доживојном издржавању!*

Наш брод се насукао.
Покварио се светионик.

Није важно ко је потписао
Споразум о придруживању.
Капитулација је формална ствар.

Ех, кад уђемо у ту Европу,
има да је растуримо!

Турска калдрма, пољски клозети,
албански стандард...
Ко каже да Србија није део Европе?!

Више од аутономије, мање од независности –
то је наш оквир који прихвата
и међународна заједница.

Ко не упали на гурање,
чека га Контакт група!

Прихватамо колективну кривицу!
Прихватићемо ми и колективно самоубиство,
ако је то у интересу будућности српског народа.

Није тачно да су сви Срби осуђени у Хагу!
Многи су умрли пре изрицања
правоснажне пресуде.

Ратни злочинци осуђени су на Хаг,
криминалци на 40 година,
а народ на доживотну.

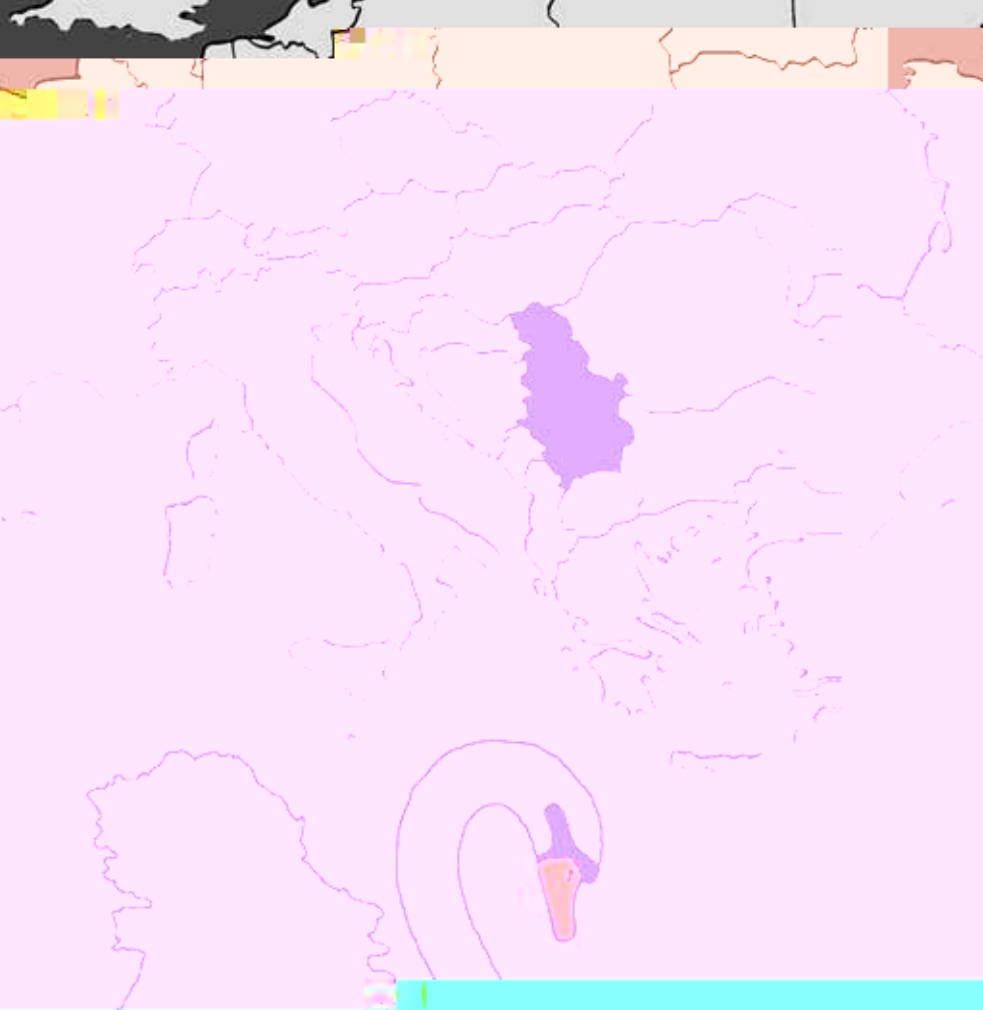
Проглашена је независност Косова.
Слава му!

Родило се, ваља га љуљати.
У српској колевци.

На дан проглашења независности Косова,
интонирана је химна ЕУ – Ода гадости.

*Трансформација
ружној ђачеи у лабуда је успешна!
Србија већ ђева лабудову ђесму.*

Срби су луд народ!
Узмеш им половину територије,
а они никако да схвате да им желиш добро?!

После отимања Косова,
свет разуме наш сан о Великој Србији.
У авнојевским границама.

Узмите нам све,
али то нас неће спречити да вас
и даље волимо!

Косово је Србија!
И тамо управљају Американци.

Косово је Србија, као што је
и Северна Ирска Енглеска.

Не понављамо ми узалуд: „Косово је Србија!”
Сто пута поновљена лаж, постаје истина!

Није све тако црно.
Наша влада поседује и друге боје
службених аутомобила.

Свет ће подржати оно
о чему се договоре Београд и Приштина.
Дакле, ништа!

Durex или Eulex – исти куртони!

Косовска полиција може лако
да разоружа албанске терористе.
Треба само прегледати реверсе.

На Косову је пронађен излаз из кризе.
Сви Срби могу слободно да изађу.

Одавно смо предвидели губитак Косова.
Али сатиричаре нико не схвата озбиљно.

КОСОВО

*Ако се ми ђиџамо,
Косово је део Србије!*

Пуцање је први поуздан знак
распада система.

Кад почне хајка, трагови људи и животиња су
измешани.

Сви знају да смо невини.
Зато и наваљују!

Нож у леђа забили су нам суседи.
Церемонију сахране обавиће Европа.

Генерале треба сменити пре битке.
Да не паметују после.

Сан о Великој Србији
претворио се у велику распродају.

Да је Вук Бранковић жив,
био би на челу српске дипломатије.

Карађорђе се за српство борио на бојном пољу,
а не којекуде.

И Милош се сагињао,
али не оволико.

У мрачним временима
и свитац постаје светионик.

Ко преживи суочавање са прошлошћу,
чека га суочавање са будућношћу.

Јахачи апокалипсе обично јашу
на зачељу колоне.

Гледано кроз оптику снајпера,
ја сам промашен човек.

Ми нисмо били у рату.
Изгинули смо на вежби.

Није све изгубљено.
Пронађени су лешевеи.

У нашој лудници не помажу ни коњски живци.
Ово је време магараца.

Оснивање Друштва за заштиту животиња,
прославили смо уз супу од корњаче,
срнећи гулаш и жабље батаци.

Оном коме је визија развоја Зоолошки врт,
мерило успеха је жирафа.

Пад имунитета изазива различите болести.
Код народа – анемију,
код народних посланика – затвор.

Скок вредности евра, скок цене струје,
прехрамбених производа, телефонских
импулса..., само су неки од позитивних ефеката
рада социјално одговорне српске владе.

Па шта ако је пет до дванаест?!
Прелазимо на зимско рачунање времена.

У нашој бајци,
добре виле се налазе на Дедињу.

Ако сањате лепшу будућност,
крајње је време да се пробудите.

Ако ништа не сањате,
ви имате највише шансе да остварите своје снове.

Веровање у Бога није идеологија,
већ наша последња шанса.

Увек може да буде горе.
Помислите на сутра.

За нашу тешку ситуацију
постоји стотину решења
која предвиђају **крај**.

*Све се ово не би дојодило
да је Диоїен ꙗронашао човека.*

ОЗБИЉАН ХУМОРИСТА

На питање постављено себи: „Пишем ли афоризме, епиграме, лирику, или сатиру?“, Станислав Лежи Лец је одговорио: „Не, ја пишем себе, т.ј. своје мемоаре“.

Слично Лецу, Радивоје Рале Дамјановић пише лично, исповедно, искрено и отворено. Он у књижевном стварању доследно заступа своје *вјерују*, због чега је аутор којем се верује.

Рале Дамјановић је свестран уметник – даровит песник, успешан есејиста, аутор квалитетних прича и пре, и после свега, врстан афористичар.

Он је већ неколико деценија знан љубитељима књижевности, а посебно сатире, у нашој земљи, али и ван њених граница. Такође је добро познат и службеним лицима у надлежним органима који су читали сатиру по службеној дужности, јер се није плашио да у *чуђавим временима* пише *неочешљане мисли*. Дамјановић се, како некада, тако и сада, доследно држи става да је сатира такав књижевни род којем без храбрости нема опстанка. („Прославио бих и ја 5. октобар, али нисам имао с ким“). Штавише, што је мета виша, Дамјановић је прецизнији. („О бившим српским деспотима, написана су житија. О данашњима – и афоризам је много“). Његови афоризми не производе *ефекаџи сачмаре*, већ изузетно прецизног стрелца који циља криминал, подлост, лажљивост, претворност и дрскост. Када се Дамјановић суочи непосредно са аветима зла и хидрама деструкције, он постаје фајтер који *удара* брзо и снажно, и никада не прави корак уназад. („Дуванска мафија, грађевинска мафија, друмска мафија, стечајна мафија... Све је то иста мафија“)!

Овај сатиричар кадар је, што књига и потврђује, да напише велики број квалитетних афоризама, набијених смислом и порукама. А успешан афоризам је када сто ре-

ченица стане у једну реченицу. Дамјановићев афоризам и засмеје и забрине. Он је трагикомедија у једној реченици. („Силазак са власти не би био опасан, да не подразумева силазак у народ“).

Можда ће се понеком читаоцу учинити да је у књижи „Јахање на тигру“ превише депресивних и невеселих тема, али су оне за савремене сатиричаре неизбежне, јер о чему год да они у Србији пишу, јесте црни хумор. („Крајпуташи су наши знакови поред пута“).

Афоризми Радивоја Дамјановића су оштри, духовити, уметнички вредни и заиста представљају рођење надах у море мудрости. („Да је био наш савременик, Данте би од пакла сачинио Сабрана дела“).

Књижевне минијатуре овог Смедеревца представљају кратку форму, али садрже вечну суштину. („Прогутали смо мамац! Сада чекамо да нас неко извуче“).

Речју – Дамјановић је велики аутор мале форме и озбиљан хумориста!

Александар Чошрић

САТИРИЧНЕ ОПОМЕНЕ

О афоризмима Радивоја Дамјановића писао сам и раније. Сећам се да је рукопис његове књиге „Стидак“ био неко време на мом столу, и да сам га ишчитавао. Било је то обострано упознавање; ја сам одгонетао тајне његових порука, а он је нестрпљиво чекао шта ћу ја ту *пронаћи*...

А у тој књизи, записао сам следеће: „Сатиром као што се зна, не могу да се баве људи и народи који су остварили снове, и сачували јаву. Зато сатира и јесте дуго путовање у носталгију, и носталгично долажење себи, са ризиком да често пронађете на тим вратима – промењену браву... Један од момака који је одабрао пут да се што мање реченица каже све што му је на души је и Рале Дамјановић. Његов сатиричарски нерв је необуздан и неукротив, чини се да пре експлозије ухваћеног мисаоног апсурда дуго тиња...”

Било је то пре петнаестак година.

Од тада, само је време летело... Ми смо, у том истом нашем времену, тињали и горели, падали и посртали, покушавали да се дозовемо памети, али – као да нисмо имали домета. Или нам је глас био слаб, или нам је памет отишла (побегла!) тако далеко, да јој више и није било до наших гласова и гласића. А и кредита је понестајало...

А на српској сатиричној сцени за то време афирмисали су се аутори који су у неким новим центрима озбиљно радили, каткад упорније и истрајније, и своје домете проверавали у Београду, али и у листовима и часописима широм Србије. Нови Сад, Ужице, Смедерево, Крушевац, Бор, само су неки од примера.

До ове нове књиге афоризама „Јахање на тигру” аутор се бавио посве обичним, а тако драгоценим стварима: писао је поезију, књижевну критику, уредничким и антологијским пословима, а *шпренирао* је и у хаику по-

езији и замкама карикатуре... То ми је оштрило критеријуме, давало му неопходну мирноћу и ширину у откривању поетских и сатиричарских наслага оне драгоцене руде за којом сви ми трагамо.

И, већ на прво читање, може се запазити да је све то било добро смишљено, јер су резултати видљиви. Од наше стварности, пребогате апсурдима и поделама, догађањима и одгађањима, околишењима и брзоплетостима, падовима и отклизавањима, саплитањима и сумњичењима сваке врсте, Дамјановић смело и вешто компонује књигу сатиричних опомена. А те опомене, за пажљивог читаоца, имају и адресу и примаоца, баш као што имају и пошиљаоца. Слике смењују једна другу, брзином сатиричне мисли, као да желе да што пре буду уручене, како би се могло деловати.

Али, болест од које ми болујемо, и која је наша национална особина је – кашњење. Где год смо кренули, свуда смо закаснили. Тако и упозорења која стижу од сатиричара, стижу у руке оних који одлучују о нашем времену деловања. А њима се не жури, лепо им је на местима која не заслужују, и радије би још који сат нечињења дочекали ту где су, можда ће се нешто десити само од себе... Афризам *Силазак са власџи не би био ојасан, да не ђодразумева силазак у народ*, само потврђује да сатиричар јасно види и сажима отпор и страх *слуја народа* који су, као, за промене, али да се они не мењају.

А народ, као народ. Невин и лаковеран, наиван и одан свакој власти, трпи ли, трпи. Отуда, кад аутор напише: *Сви знају да смо невини. Зајџо и наваљују!*, покушава том истом народу да *ошвори очи* и укаже бар на стрампутице и ћорсокаке тобожње моћи, на којима ће неки манијаци покушати да му одузму невиност.

Афоризми Радивоја Дамјановића, сабрани у овом књизи, допашће се онима који цене оштрину, храброст

и правовременост пишевог казивања. А он је, у то не-
ма сумње, овом књигом својих мисли испунио истинско
уметничко завештање: рекао је!

Јер, просто речено, није више могао да ћути.

Милован Вржина

БЕЛЕШКА О ПИСЦУ

Радивоје Рале Дамјановић (1960) – песник, сатиричар, афористичар, карикатуриста, књижевни и ликовни критичар, антологичар.

Објављивао у домаћим и страних листовима и часописима, као и на програмима радија и ТВ.

Заступљен у зборницима и антологијама савремене сатире и поезије, као и каталозима савремене карикатуре, код нас и у иностранству.

Карикатуре колективно излагао на *Шабачкој чивијади* 2008, Великој изложби *Пјер 2008.* у Београду и другим градовима Србије, као и на Међународном фестивалу хумора и сатире *Злајина кација* (Крушевац, 2009).

Књиге:

- *Сћудак*, афоризми (1996),
- *Тријих о ђоврајку*, поезија (1999),
- *Месец ме држи будним / The moon keeps me awake*, хаику (2003).

Приредио антологију савременог српског афоризма (Смедеревски афористички круг), *Ружа на Тишанику* (2002).

Важније награде:

- *Радоје Домановић*, за сатиричну поезију – В. Плана, 1997.

- Песничка награда *Смедеревски Орфеј* – Међународни фестивал поезије *Смедеревска ђесничка јесен*, 1998.

- *Злајина чивија* – Југословенски конкурс за причу – Шабац, 1999, 2000 и 2001.

- *Напрага прагоначелника Ashiya / Mayor of Ashiya Award* – за традиционални хаику на Интернационалном хаику фестивалу у Јапану, 2001; *The Second International Haiku festa 2001.*

– Песничка награда *Наш њлас* – Међународни фестивал поезије *Смедеревска њесничка јесен*, 2005.

– Прва награда за афоризам – *Шабачка чивијада* 2006.

– Прва награда за афоризам – Крагујевац, 2007.

– *Живојин Павловић Жикишон* – Параћин, 2008.

Секретар Међународног фестивала поезије *Смедеревска њесничка јесен* (2002, 2003) и уредник неколико издања књига у едицији *Злајни кључ и Злајна сџруна*.

Секретар и уредник Књижевног клуба Смедерево (од 2004. до 2006). Био је покретач и уредник сатиричне рубрике *Сџраја* смедеревске *Седмице*. Написао је, припремио и уредио бројне каталоге и отворио десетак уметничких изложби. Учесник, организатор и медијатор многих књижевних вечери и културних програма домаћег и међународног значаја. Превођен на енглески, руски, шпански, јапански и македонски језик.

Члан је Удружења књижевника Србије, Хаику удружења Србије, Књижевног клуба Смедерево, Организационог одбора Међународног фестивала поезије *Смедеревска њесничка јесен* и жирија за песничку награду *Смедеревски Орфеј*.

Живи и ствара у Смедереву.

САДРЖАЈ

- 9 **ЈАХАЊЕ НА ТИГРУ**
- 81 **ОЗБИЉАН ХУМОРИСТА**
Александар Чоџирић
- 83 **САТИРИЧНЕ ОПОМЕНЕ**
Милован Вржина
- 86 **БЕЛЕШКА О ПИСЦУ**

Радивоје Рале Дамјановић

ЈАХАЊЕ НА ТИГРУ

1. издање

ИЗДАВАЧ

АЛМА Београд

ГЛАВНИ УРЕДНИК

Др Ђорђе Ошашевић

РЕЦЕНЗЕНТИ

Милован Вржина

Александар Чоџирић

КАРИКАТУРЕ

Пеџар Писмесџровић

Миленко Косановић

Радивоје Рале Дамјановић

ПОРТРЕТ КАРИКАТУРА

Пеџар Писмесџровић

ЛИКОВНО ОБЛИКОВАЊЕ

Горан Филиповић

ТИРАЖ

501

ШТАМПА

NEWPRESS Смедерево

ISBN 978-86-7974-196-7

